

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Παζαϊόπουλος - Ναυπακτίας

Α'.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

10-18/1/1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). Π. Α. Α. Ι. Ο. Θ. Ὑ. Ρ. Χ. Ο. ...
(παλαιότερον ὄνομα: Β. Ε. Λ. Θ. Ι. Σ. Ε. Ψ. .), Ἐπαρχίας Ν. Α. υ. λ. α. υ. α. ι. α. ς,
Νομοῦ ... Α. Δ. Τ. Ω. Λ. Λ. Ν. Ι. α. ς.

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Χρ. Π. Ε. Ζ. Ο. ς
Β. α. σ. Χ. ρ. ι. σ. τ. ι. α. ς. . . ἐπάγγελμα Δ. η. μ. ο. δ. ι. δ. ἄ. σ. ε. ν. α. λ. ο. ς. .
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Παλαιοῦρφος Ν. α. υ. θ. α. υ. ε. ι. α. ς.
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 3 1/2.

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :

α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Μ. υ. ι. β. ι. α. δ. η. ς. Π. α. θ. α. χ. ε. υ. ρ. ι. ο. υ

ἡλικία. 15. ἐτῶν γραμματικαὶ γνώσεις α. ω. ρ. γ. ο. ι. τ. ο. ς. Δ. η. μ. ο. -
τ. ι. μ. ο. υ. τόπος καταγωγῆς Παλαιοῦρφος

Ν. α. υ. θ. α. υ. ε. ι. α. ς.

β) Παραλαβὴς Μ. υ. α. ρ. ε. ι. α. λ. ο. ς. β. τ. ι. α. ν. Β. Δ. η. μ. ο. δ. ι. ο. υ

Παλαιοῦρφος Ν. α. υ. θ. α. υ. ε. ι. α. ς.

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖα ἀγροτικά περὶοχαί προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖα διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Δ. η. μ. ο. δ. ι. ο. ς. υ. ε. χ. υ. ρ. ι. α. μ. ε. ν. α. ι.

Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; . . . ἐ. ν. η. λ. λ. α. ἴ. σ. σ. ο. ν. τ. ο. . . ἀ. ν. ἄ. . τ. ρ. ι. α. . . ἐ. τ. η.

2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικά πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π. χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.

εἰς . . . τ. ε. ὡ. ς. . . ἰ. δ. ι. ο. υ. ς. . τ. ο. υ. ς. . . χ. ω. ρ. ι. α. μ. ε. ν. α. ι.

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; εἰς . . μ. ε. ν. . τ. αἰ. . θ. ὡ. λ. ι. α. . τ. ε. μ. ε. ν. α. . ἐ. μ. ι. δ. ε. ν. . μ. α. ι. δ. ι. δ. ε. ν.
χ. ρ. η. μ. α. τ. α. . εἰς . δ. ε. . τ. αἰ. . ἄ. ρ. ρ. ε. ν. α. . δ. ι. ε. ν. κ. ε. μ. ε. τ. η. ν. . π. ε. ρ. ι. ο. υ. -
σ. ι. α. ν. . μ. ε. τ. αἰ . θ. α. ν. α. τ. ο. ν. . δ. ι. α. δ. ι. α. θ. η. μ. η. ς. .

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

... *Συγχρόνως... εἰς ἀμφότερας.*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ν.αί.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

.... *Δ.εν... ὕφ' ἐστάναι... τειφλικοὺς καὶ...*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)

... *Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα ;)

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; .. *εἰς... Πελοπόννησον.*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... *ναί...* ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

*Ἐπὶ πρῶτον... ὡς ἐργάται... ὡς μὲς τοῦ πρᾶγμα...
τωαὶδες.*

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). δ. κ. . δ. ψ. ε. τ. α. τ. α. ε.

5) Μηχανή ἀλωνισμού . . . μ. ε. τ. α. . . τ. ε. . . α. β. ε. ρ.

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον . α). . Σ. α. β. ρ. ι. δ. ν. . μ. π. ε. ρ. ε. β. ε. β. κ. α. δ. .

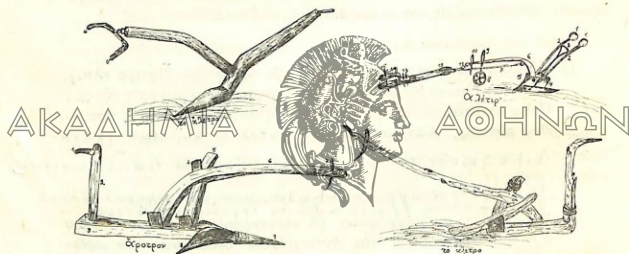
β). . Χ. ρ. ἡ. β. τ. ο. ς. . Σ. τ. α. θ. ε. ρ. ο. υ. λ. ο. ς. , γ). . ρ. ι. κ. α. ν. γ. η. ς. . Π. κ. η. β. α. θ. ρ. ὠ. λ. η. ς. .

δ). . μ. α. θ. ρ. κ. ο. ς. . Σ. τ. α. θ. ε. ρ. ο. υ. λ. ο. ς. . . ε. ς). . . ι. ψ. ι. κ. ὁ. λ. α. ο. ς. . α. κ. α. θ. α. .

ε. ρ. ο. υ. λ. ο. ς. . κ. α. ι. . ε). . Ἀ. λ. κ. ι. θ. ι. α. ι. δ. η. ς. . Σ. τ. α. θ. ε. ρ. ο. υ. λ. ο. ς. .

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)

Α εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. . Χ. ε. ρ. ο. λ. ἄ. θ. α. . . 6. . . Κ. λ. ε. ι. δ. ι. 11.

2. . Κ. α. ν. τ. α. ὀ. ρ. α. . . 7. 12.

3. . Π. α. ρ. ἄ. β. ο. λ. ο. . . 8. 13.

4. . Σ. α. θ. ἄ. θ. η. 9. 14.

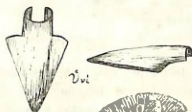
5. . Σ. τ. α. θ. ε. ρ. ο. υ. λ. ο. ς. 10. 15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχθυογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Δυσία. τὰ ἐξ ἡ τῶν. ἡρωαυτῶν. ἔχρησται μεμελεῖται
τὰ ἰδιό. ὕνι.

- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρόστρου;.....

6. t, v, x, f, w, z, o, n

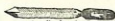
- 6) Ήτο (ή είναι) κατασκευασμένη εκ ξύλου ή σιδήρου, *εκ ξύλου*

... ἑὶς νῆα. καὶ ἐβηεν ἐς τὴν ἑμὴν σκηνὴν...

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαΐ κλπ.).....

... "Αὐτὸς οὖν τῶν ἐμῶν..."

ρηνι ἢ ξυλοφάει (ἀρνάφι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Ζεύχοντες βοῶν, εἰλόχων, κίτρι ὄνων...*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *Δύο. (2).....*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Ἦτο καὶ εἶναι ἀναγκαῖος ὁ ζυγός.....*

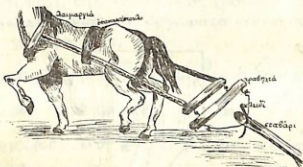
Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.).

..... *Παλαιά, λουριά, ζεύλα, λοῦρα, ζεύλα...*

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχού: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Ζεύχοντες καὶ λέγεται κουλλούρι.....*
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; *Ἀπὸ τοῦ 1950.....*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζεύσιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *βοιωτῶν, λαμαρῶν, διαφανῶν, εὐνδεῖς, μέτα, τραπηχία, ζωοδότικα παλάτσια, εὐνδεῖς ἀρότρου εἰς παλάτσια.*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. Ἡ... β.μ.ε.ν.κ. τὴν... ἄ.ν.ο.ί.α.ν. ἱ.ε.ι.
 .ρ.ε.ι... τὸ... ἄ.λ.ο.γ.ο.ν. δ.ι.α.έ.ν.α.ι... κ.ρ.ο.ε.δ.ε.μ.ε.ν... εἰς... αὐ.
 .τὴν... τὸ... ἄ.ρ.ο.τ.ρ.ο.ν... λ.έ.χ.ε.τ.α.ι... λ.α.ι.φ.α.ρ.ι.α.ί... κ'.
 .. ἴ.ω.ρ.ε.ι.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτῆτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. Ὁ... ἰ.δ.ι.ο.κ.τ.ῆ.τ.η.ς... ἀ.ν.δ.ρ.α.ς...

ἢ... κ.α.ι... γ.υ.ν.α.ί.κ.α.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). Ἡ.ρ.ρ.ε.δ. ἔ.ν.ο.ν.τ.α.ι... ο.ι. ἴ.ε.ν.λ.ε.ς
 .ρ.ε.ι... τ.ᾶ.ν... ἴ.μ.χ.ᾶ.ν... εἰς... τ.ᾶ... κ.έν.τ.ρ.ο.ν... τ.α.ν... ἴ.μ.χ.α.ν... ὕ.ψ.ᾶ.ρ.
 κ.ι.ε.ρ.ι.α... ὁ.μ.ι.κ.ῆ.τ.η.ς... δ.ι.εἰ.δ.ι.μ.οῦ... κ.λ.ε.ι.δ.ι.οῦ... β.υ.ν.δ.έ.ι.τ.α.ι
 τ.οῦ... ξ.ύ.λ.ι.ν.ο.ν... ἄ.ρ.ο.τ.ρ.ο.ν...

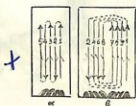
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. τ.α.μ.α.ρ.χ.ῆ.τ.η.ς... δ.ι.α... γ.ᾶ.ν.τ.ρ.ω.ν... εἰ.ν.δ.ε.εἰ.ς... μ.ε.τ.ᾶ... τ.ρ.ο.β.η.χ.ῆ.α.
 τ.ο.ι.ω.σ.ῆ.τ.η.ς... π.α.λ.α.ν.τ.ρ.ω.ν... εἰ.ν.δ.ε.εἰ.ς... ἄ.ρ.ο.τ.ρ.ο.ν... εἰς... π.α.λ.α.ν.τ.ρ.ο.ν

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίσμα ἢ φωτογραφία).
 ὁ.ς. τ.οῦ.ς... β.οῦ.ς... μ.ε. σ.χ.ο.ι.ν.ί... π.ρ.ο.σ.δ.ε.δ.ε.μ.ε.ν.ο.ν... εἰ.ν.δ.ε.εἰ.ς... τ.ᾶ.ν... κ.ε.ρ.ᾶ.τ.α.ν...
 εἰς... τ.ᾶ... ἄ.λ.ο.φ.α... κ.α.ι... ἡ.μ.ι.ο.κ.τ.ῆ.τ.η.ς... μ.ε.τ.ᾶ... σ.χ.ο.ι.ν.ί... π.ρ.ο.σ.δ.ε.δ.ε.μ.ε.ν.ο.ν
 εἰς... τὸν... τ.ρ.α.χ.ῆ.λ.ο.ν...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

..Τρ..α'..ρ.ε'...β.ε.ε...κ.κ.ι..τ.ε'..β'..ρ.ε'..ἰ.ω.ω.ρ.ρ.ς.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὲς ἢ σπορίες, ντάμιες, σιασιές, μεσοδρόδες κ.λ.π.) ;

.....μ.ι'..ε.ω.ο.ρ.ι.ε.ς..μ.κ.ι'..ω.ἰ.λ.α.μ.ι.ά.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ; Ναι με'...
αὐλακιάν.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ; ...ε.ἰ.ς..ε.χ.ε.τ.ι.κ.ω.ἰ..ἄ.γ.α.ν.ω..ρ.ι.ρ.η.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διανοίξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ...ἡ...δ.ι.ά.ν.ε.ἰ.ξ.ι.ς..τ.ω.ν..α.ν.ῶ...
λ.α.μ.ι.ων...ω.λ.α.μ.ι.ω.ς...ε.ἰ.ς..ἀ.ῶ.α.ν.τ.α..τ.ω.ν..ὀ.ρ.γ.ώ.μ.α.τ.α.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. Ἑ. Ἰ. Σ. . . Ὁ. Λ. α. . . τ. α'. . . ἑ. ἰ. ὁ. κ. . . τ. ω. . . Ὁ. ρ. χ. ῥ. μ. α. τ. ε. δ.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Κατα τας ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου... ἀρχὴ
νοητικῆς καὶ τῆς φθινοπώρου...
σώζοντες... ἀρχὴ ματα... αὐτὰ...
δὲ... ματα... ματα...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσετε ὁμοίως, ὡς ἂνωτέρω)

Ὀρρωδίας. Δία. ἔσπ'· καὶ αὖτὸς ἀρχὴς τῆς
ἀναστάσεως τοῦ Φ. Οὐνοῦ καὶ αὖτὸς ἀρχὴς τῆς
ἐκείνης.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπασιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν αἰτάρη ἢ ἄλλο δημητριακόν...

ἔω, ἐν ᾧ διοΐετο.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖον ἔπονν: *Διὰ τὰ δημητριακὰ διὰ τῶν ἀροθίων*

ποιάν εποχήν; Δια τα δημοτικιστικά διὰ τὸν ἀρραβισμό-
τον τὰ ψυχὰν θῆναι καὶ κεντητικὰ τριὰ τὴν φαντασίαν

- 5) Ποία εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-

π.χ. το σίτο κ.α. εις αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ καμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; . *Χρ. σ. μ. β. σ. η. ζ. α.*

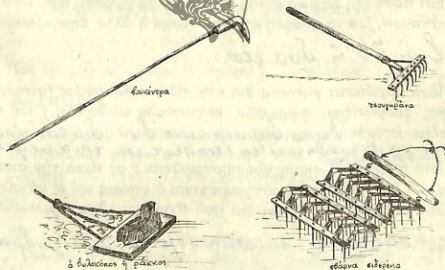
το. σαυκούλι. κατασκευασμένο. από χονδρά ξύλα-
να. τήματα. που. υπάρχουν. δι. βρυαίτες. σε. αρρακούς

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

Ἐὺ. καθ' ἡμέραν. γίνεται μετ' ἐργασίαν. σιδε-
ρουχόν. ἔλδεσθαι. ἐρροσὺν. ἐμπνέον. εἰς τὰ ἔν.
ἄνω. γινώσκων. ἔρρ. εἰς τὰ ἔξωθεν. ἄνω. ἔρρ.
τινὸν σφόνδιον. ὑποσφύρον. καὶ τοῦτο.

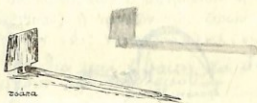
3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῆ (μὲ σκαλίδρα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαί. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων.)

Η. σκαφ. η. πιν. με φων. του. ζαφρα. που. δει. εχων
οργω. ο. η. φιν. ε. α. με. το. τσα. π.

— 10 —

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)
 διὰ τὸ ἐνίσχυμα τῶν ἐμὲ πρῶν καὶ ἀποζημι-
 νῶν χωράων χρησιμεύονται τὰ γεωπλάγια
 τὸ ἐνίσχυμα χρησιμεύονται ἢ κοσμοει-

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

τὸν ζευγολάτην βοηθοὺν... αἱ σὺν γεωμῆτι καὶ
 μετὰ τὴν ἐκκαλλιέργειαν καλοῦνται ἐργάται. οὗτοι διὰ
 τὸ ποῦ τὸ σπέρμα τὸ ὄργωμα ἢ τοὺς σπέρματα.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιερгоοῦντο (ἢ καλλιερгоοῦνται) διὰ τὴν σπο-
 ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου

εἶδους. ἡ καλλιέργεια καὶ σπορὰ καὶ καλλιέργεια
 καὶ τὰ κοσμοει καὶ ἐργάται. οὗτοι διὰ τὸ ποῦ τὸ
 σπέρμα καὶ τὸ σπέρμα καὶ τὸ σπέρμα καὶ τὸ σπέρμα.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιερгоοῦντο (ἢ καλλιερгоοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
 ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. τὰ χωράφια πα-

χὰ καὶ ἐργάται. οὗτοι διὰ τὸ ποῦ τὸ
 σπέρμα καὶ τὸ σπέρμα καὶ τὸ σπέρμα καὶ τὸ σπέρμα.

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
 λων ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
 καὶ ἄλλως. ἡ ἐφυτεύουσα καὶ ἐφυτεύουσα. οὗτοι διὰ τὸ ποῦ τὸ

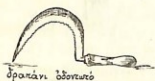
σπέρμα καὶ τὸ σπέρμα καὶ τὸ σπέρμα καὶ τὸ σπέρμα.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
 (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
 Μ. δ. ρ. ε. ω. ά. ν. ι.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

εἶναι ἐν χρήσει καὶ ὀδοντωτὰ δρεπάνια.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). ... Δ. ρ. ε. ω. ά. ν. ι. ...

υ. ὀβ. ε. ς.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

Ο. δ. ρ. ε. ω. ά. ν. ι.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; Ἡ.....

Μ. Ν. Μ. Λ. Ν. Ν. Λ. Ε. Ω. Ι. Δ. Α.

Ἡ χειρολαβὴ καὶ τὸ ξυλίκι.....

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *οἱ εἰδηροὶ*.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... *Ἰ.α.λ.κ.ι.δ.τ.τ.ρ.ν.δ.ι.τ.ε.ρ.ι.τ.ω.ε.ε.ω.δ., δ.ν.*

... τ.ν.ρ.ν.δ.ι.ε.ι.α.α.α.δ.τ.α.ρ.ι.β.ι.θ.ι.α.μ.α.ι.ἡ.μ.α.κ.ῆ.τ.α.δ.η.μ.η.τ.ρ.ι.α.κ.ῶ.ν.ἀ.ν.ί.α.σ.θ.η.ν.καὶ.ὀ.σ.π.ρ.ι.ὸ.ν.δ.ι.α.θ.ε.ρ.ι.σ.μ.οῦ.

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σίτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ.

α., 1.5. - α., 2.0. μ.

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

καλαμῖα

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ;

οἱ.ἰ.δ.ι.α.ο.ι.δ.ε.ρ.ι.ε.ε.ι.ἀ.ν.δ.ρ.ε.δ.μ.ἰ.ν.ν.ι.

... α.ε.δ.μ.ῖ.α.α.δ.ε.ι.ε.ι.

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ἰ.α.δ.ρ.ε.ι.γ.μ.α.ι.τ.α.φ.α.θ.ε.τ.ο.ν.ν.ι.α.ι.α.λ.λ.α.ι.δ.ε.ν.ν.

δ.τ.τ.α.ὀ.σ.π.ρ.ι.δ.έ.μ.α.κ.ι.α.καὶ.ἐ.π.α.υ.λ.οῦ.ν.τ.α.χ.φ.ά.β.ο.ι.α.

δ.χ.ι.ρ.ό.β.ο.λ.α.μ.α.ν.ο.ν.τ.α.δ.ι.φ.ά.ρ.ι.καὶ.δ.ι.φ.ά.ρ.ι.α.μ.α.ν.ο.ν.τ.ο.δ.ι.φ.ά.ρ.ι.τ.α.χ.ι.ρ.ό.β.ο.λ.α.ὁ.ὅ.δ.ι.σ.ι.μ.ο.δ.ι.α.σ.τ.α.υ.ρ.ῶ.ν.ο.ν.α.ι.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. . . *ἀγκαλιές* . . .

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; . . .

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες . . . ὡς ἐπαγγελματίαι . . . ἀπὸ ἄλλων τόπων

- 2) Πώς ἡμεῖς οὐτοὶ με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξοκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).

Ὑπῆρχον . . . ὡς ἐπαγγελματίαι . . . ἀπὸ ἄλλων τόπων

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Οἱ ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν . . . ὡς ἐπαγγελματίαι . . . ἀπὸ ἄλλων τόπων

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Κατὰ .. ἀρχιμασιν .. ἢ .. Δευτέρα .. ἢ .. Πέμπτη ..

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἐτραγουδοῦσαν καὶ .. τραγουδοῦν .. διαφο-
ρα .. δημοτικὰ τραγούδια .. ἢ .. ὑπομνηστικὰ ..
" καὶ .. στα .. διασά .. πλαινά .. " ..

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον

Ὅταν ὁλοκληρωθῇ ὁ θερισμός, ἀφήνουν
τὴν ζελεν καὶ αὐτὴν μετὰ καὶ εἰς τὸ χωράφι
τοῦ χωραφιοῦ .. ἐπὶ .. ἀθροιστοῦ .. μὲ τὰ
τάβια .. ἢ .. φάνε .. καὶ τὰ .. ὠκενὸν .. τοῦ
οὐρανοῦ .. καὶ τοῦ .. χρόνου .. ἐξέειπεν .. τὸ ἀθέ-
ριστον τοῦτο γρῆμα ἐλγέτω ἀποθῆρα ..

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύνων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύνων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυνες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἀναλόγως .. τοῦ .. ἡ. δ. οὐς .. τοῦ .. οἴτου .. ἢ .. ἑρέφια
ἢ .. Κακιδίρα .. καὶ .. ἢ .. διαστὰ ὕρωςι .. ἐδέκοντο ..
ἀμέσως .. ἢ .. ἀσπαρσάρον .. παρὶ μὲν .. 2-3 ἡμέρας ..

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

[illegible]

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-
κεντρῶνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα
δεμάτια συνεκεντρῶνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Β.α. δρυάνα. μετὰ τὸ δόξινον. συρρίνῳ ἰνόνῳ
αὐτὸ ὕδα. τὰ χυρὰ γὰρ. πλῆταιον. δρυάνα. αὐτὸ ὅπου
ἔφηνά. ἁλὼν. αὐτὸν. μετὰ τὸν. Βουδαδελόνῳ
τὸ. ἔκ. τῶν. τοῦ. αὐτοῦ. κατὰ. ὑπερῶν. πρὸς
ἀνθρώπων

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) 'Από πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
σας; Συνετηματικῶς ἀπὸ τὸ ἔτος 1945.

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

.... Κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον... ἐκείνου ἔτους.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμῆλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

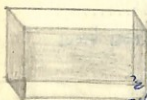
... Ἡ... ἐξαγωγή... τῶν γεωμῆλων... γίνεται μὲ

... σκαπάνην.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπῇ, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. Ἡ διατροφή τῶν ζώων... ἐγένετο... μὲ τριφύλλι καὶ βίκου. Τὸ τριφύλλι ἐθερί-
νετο τὴν ἄνοιξιν, ἐφ' ὅτι ἔτετο κατὰ δέκα τέμματα, κατό-
πιν ἐμόσσετο... μὲ δρεπάνον ἢ μάστιγα. Ἐξήρπνεντο
καὶ ἐσορθεύετο... εἰς ἀποθήκας. Ὁμοίως καὶ ὁ βίκος
ἐσορθεύετο τὸ φθινόπωρον καὶ ἐσορθεύετο κατὰ τὴν ἀνοιξίν.
2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ά.). Τὴν Ἀπριλίαν καὶ ἀρχαίς Μαΐου μὲ δρεπάνον
καὶ τώρα μὲ κόσσα.
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Μετά την κακὴν πομπὴν ἐλθὼν καὶ
ὁ σακὸς ἐξήστρακεν καὶ ἐβίβηκεν ἡμερᾶς...
ἐκδουλεῖα τὴν συνήθειαν καὶ ἀποδοῦναι...
ἐξήστρακεν καὶ ἐβίβηκεν καὶ ἐπάλαινετο
ἐν τῷ κακῷ τῇ μεσσηνίᾳ.

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἄλωνασιμόν. Συνκεντρῶνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἡ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Παλαιότεροι μετὰ ἔχοντο εἰς τὰ ἁγία νι...
 ἀνέφρα... εἰς χυρὰ φ. ἐπιτοια. δρόμου...
 ἀπὸ αὐτοῦ ἐφρὸν ἁ. ἁγία νι σιμή φεχανή...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλγωνισμόν
δεμάτια. Εἰς πινος τοποὺς λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σαρὸν ;
Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως ;

Ο. χωρὸς εἰς τὸν ἁδούου παροδευτῶνται
παύροις ἄλυστο μέν. δ' ἐφ' ἅτα λήγεται. θυμῶν δ'
ἡ παροδότησις γίνεται εἰς σωρὸν.

- 3) Υπήρχεν ανέκασεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι ;

Μέχρι τον 1960 ο δ. δ. κυκλοφόρησε...
 εις τα δ. δ. κυκλοφόρησε...
 δια την μετανάστευση...

- 4) Ποῦ κατασκευάζεται (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνα. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποῖαν θέσιν ; . *Κ. αὐ. ἔκτος τοῦ συνοικισμού. εἰς .*

την αὐτὴν τοῦ σωματιοῦ καὶ ἐξ ἑαυτοῦ αὐτὴν
κατάληπον τοῦ χωραφίου.....

- 5) Τὸ ἁλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Β.α. ἁλῶν.ι. ὡς. ἐὰν. τὸ. ὁδεύ. α. τ. ἀνήκει. εἰς. μ. αὐτῶν
αἰ. μαζ. ἐ. κα. κ. ἐν. ἐναντία. α. ὡς. ἀπὸ. σ. εἰ. ἁ. ἁλῶν. ι. σ. μ. οῦ
ἐφ. ἴ. δ. ε. τ. ο. μ. ἰ. τὴν. σ. α. ρ. ἀν. τ. οῦ. θ. ε. ρ. ι. σ. μ. οῦ.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἁλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ἁ. ὡ. ὅ. τ. π. ὃ.

1. ο. 7^{ος}. π. ι. μ. καὶ. λ. ἴ. γ. ε. τ. ἡ. ν. 4^{ος}. μ. μ.

- 7) Εἶδη ἁλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Β.α. ἁλῶν. ι. α. μ. α. ρ. ι. α. σ. χ. ἡ. κ. α. τ. ο. ἑ. σ. τ. ρ. ὠ-
ν. α. τ. ο. μ. ἰ. π. ἰ. τ. ρ. ι. σ. (π. ε. τ. ρ. α. λ. ὠ. ν. α.)

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἁλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἁλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). Β. α. ὡ. ἡ. ρ. χ. ἐν. ... χ. ὠ. μ. α. τ. α. λ. ὠ. ν. α.

.....
.....
.....

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἁλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

.....
.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἁλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἁλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἁλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

..Τ.α...δ.ε.μ.ά.τ.ια...το.ω.ο.θ.ε.π.ο.ύ.ν.ε.ι.τ.αι...
 ..ε.ε.ά.κ.ω.ς...ω.ρ.ό.ς...τ.ό.ν...ε.τ.ύ.ρ.ο...δ.ρ.θ.ι.α.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ῖσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νίου ξύλινος στύλος, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
 στρούλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὥς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον των τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρε», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

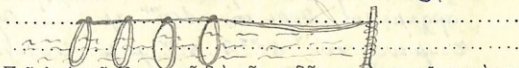
Τὸ ἀλώνισμα γίνεται διὰ ζώων ὡς ἑξῆς.
 Προσδένεται γὰρ ἄρ. σχοινίον, ἀπὸ τὸν ἐξωτερικόν
 ὅρον. 2. μέτρων τοῦ ἀνωτέρω μέτρου εἰς τὸ κέντρον τοῦ
 ἀλώνιου μαθίως εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ σχοινίου φέ-
 ρονται θηλειές γὰρ τὰ μεγάλα τῶν ἵππων.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στύλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

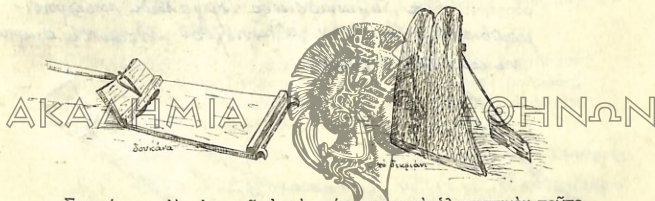
τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχθυογραφήματα).....

... Δένεται τό κοινί τέ θυγαῖς αἱ δύοιν

... ὡς ἐρίβωλ' ἔστιν ἰὸν λαμβόντων τῶν ζώων...

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμωζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν σκληροῦ λίθου ἐξαρτάται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένον ζῶων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
βωλόςσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἐπὶ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἐλυνίζοντο (ἢ ἀλυνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ά.) ἤλυνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταγύων τούτων;

... Δὲν ἐγγραφεύω τοῦτο οὐδ' ἔχω ε. μηχανισμόν.
... ἡλωτισμένον μέσον...

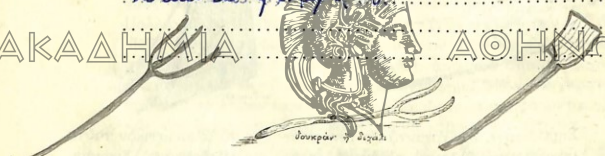
- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ὁ... ἀλωνισμός... ἐκγερατοῦ τοῦ αὐθιγερῶν...
 ἀρχαμένως... περὶ τὴν... 10^π... πρὶ καὶ ὡρα...
 τοῦ φθινοῦ... 4^π... 5^π... με... ἀνατολῆς...
 τοῦ εἰδού... τοῦ... διὰ τοῦ...

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): ...

Τὰ ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα ποὺ χρῆται
 μαρούτιο καὶ εἰς τὸν ἀλωνισμὸν πᾶσαν τὴν διαρ...
 με καὶ τὸ φτεράρι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

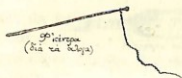
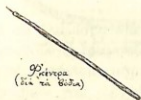

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
 πους στάχους ; Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὡφρ...
 ρι... εἰς τὴν... ὅ... ἔτι... ἐντὸς τοῦ...
 ...

- 14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
 πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
 φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
 διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ὁ νο... ἀλ...
 ... ἐν...
 ... εἰς τὸ ἄκρον.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... *Α. Ω. Ω. Ω.*

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἀχυρά ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Μάλαμα ὀνομάζεται καὶ λειψίμα

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἴδικα του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροφάνηδες) καλούμενοι ἀλωνοῦσαι καὶ ἀγωνιάτες, οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ αἰγὰ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

*Οἱ ἴδιοι οἱ γεωργοὶ καὶ ζωνταῖς δειψοῖς
... καὶ αἰγὰς καὶ βοῦς καὶ αἰγὰς καὶ βοῦς
... καὶ αἰγὰς καὶ βοῦς καὶ αἰγὰς καὶ βοῦς
... καὶ αἰγὰς καὶ βοῦς καὶ αἰγὰς καὶ βοῦς*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

*... καὶ αἰγὰς καὶ βοῦς καὶ αἰγὰς καὶ βοῦς
... καὶ αἰγὰς καὶ βοῦς καὶ αἰγὰς καὶ βοῦς*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἔκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μήκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; *Κόπανος*

ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἔκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μήκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.). Τό. μ. ρ. ἀν. ρ. α. ἐχίνετο. ἐκ τὸ. ἀλ. ὡ. π. δ. α. τ. κ. φ. α. κ., ρεβιθ. α. καὶ κυνῶν καὶ εὐανῶν διὰ τὰ ἄλλα θυμυτρια καὶ ὡ. π. τ. β. τ. ὡ. ρ. ι.

κόπανος στρογγύλος

ξύλο καμειντό διὰ τὸ κοπάστημα μικρὸν αὐτοῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; Τό. μ. ρ. ἀν. ρ. α. τ. κ. φ. α. κ. ἐχίνετο.

δ. α. τ. κ. φ. α. κ. ἐχίνετο. ἐκ τὸ. ἀλ. ὡ. π. δ. α. τ. κ. φ. α. κ., ρεβιθ. α. καὶ κυνῶν καὶ εὐανῶν διὰ τὰ ἄλλα θυμυτρια καὶ ὡ. π. τ. β. τ. ὡ. ρ. ι.

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) *Τ.ό.μ.ο.φ.σ.ν.ι.ε.ρ.α. τῶν.ε.τ.α.χ.ύ.ων. ἐ.χ.ί.ν.ε.τ.α. ἐ.φ.ί. τοῦ. ἐ.δ.ά.φ.ου.ς. Τ.ή.ν. ἡ.μ.έ.ρ.α. ἐ.μ.ο.φ.σ.ν.ί.ζ.ο.ν.τ.ο. 25. ἐ.τ.ρ.ώ.φ.ε.ι.ς. ὡ.ε.ρ.ί.θ.ου.ς. Τ.ό.μ.ο.φ.σ.ν.ι.ε.ρ.α. α.ἰ.θ.ἐ.β.λ.ε.ῶ.ε.ν. ὑ.α.ί. εἰς.τ.ρ.ώ.φ.ε.ρ.α. ὡ.ς. ἀ.ν.ω.....*

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

...ἔ.τ.ρ.ω.φ.ε.ο.ῦ.ν.τ.ο. δ.ι.ά.φ.α.ρ.α. Ἀ.μ.φ.ο.ι.ν.α....

...τ.ρ.α.μ.α.ύ.θ.ι.α. ὡ.ς. ὡ.κ. ... ἔ.τ.ρ.ω.φ.ε.ο.ῦ.ν.τ.ο. ... ὡ.ς. ὡ.κ. ...

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπιομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταίρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

τ.ρ. ἐ.τ.α.ς. 1960. ὑ.α.ί. ἰ.δ.ι.α.ί.τ.η.ς. α.ἰ.θ.ν.ι.ε.τ.ι.ο.ῦ. ἐ.μ.ο.φ.σ.ν.ι.ε.ρ.α. τ.ο.ῦ.

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, εἰσπρασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην :

θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *ἡ.λ.ε.ι.ῶ.μ.α. ... δ.ι.κ.ρ.ι.ά.ν.ι.*

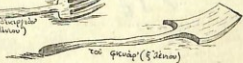
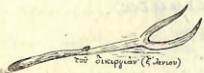
... ὁ.τ.ρ.ι.α.ί.ζ.ε.ι. ... ἡ.λ.ε.ῖ.δ.ε.ν.τ.ε.ρ.ου. ... ὑ.α.τ.α.ί. ὁ.τ.ρ.ι.α.ί.ν. ὡ.ς.

... ὡ.φ.ρ.α.τ.ι.θ.ε.τ.α.ι. ὑ.α.τ.ω.τ.ε.ρ.ω.

.....

.....

.....

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὅχι.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Μὲ φτυάρι καὶ θρινάκι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ὁ λιχνῶς φ.ν.ἀ.τοιν. καὶ ἀμωά. τινδρες. καὶ ἀμωά. γ.ν.καὶ.με. ἰδιου.π.τ.ζες.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἄλωνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Ἐμὰ.τοιν.ε. χονδρ.α.ε.τ.α.χ.ν.ε. καὶ ὁ.καρ.α.δ.α.ς.....
ἀμω.α.ε.π.τ.ζ.ε.τ.α.ε. διὰ.μω.α.ε.π.τ.ζ.ε.τ.α.ε.ς.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἄνωτέρω, ἄλωνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἄλωνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

..... Δὲν ἐγένετο δέουσα ἀλώνεσθαι.....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Ὁ ἀποχωρισμὸς τῶν χονδρασιάνων καὶ ἀλῶν
 γίνεται ὑπὸ τῶν ἐξέλεον ὑπὸ γυναικὸς διὰ
 σαρώθρου καὶ λατοκάνου καὶ ἀνέμισμα.
 λατάνου καὶ ἀνέμισμα.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

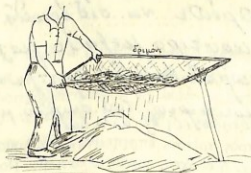
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινον ἢ λατοκάνη

κόσκινον ἢ ἀνέμισμα

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Ἄφου. κομωτισαδουν. αὐ... γ. οὐδρασελχες. εν. συνε...
 χ.ια... με. ει. δι. μὲν. μὲ. σ. μ. ι. ο. ν. καλοῦμενον.....
 ρ. μ. ο. ν. ι. ρ. ι. ν. ε. τ. α. ι. δ. ε. α. ο. ο. χ. ω. ρ. ι. ο. μ. ο. σ. τοῦ. α. μ. ρ. ι. ο. ο. ε. μ. τ. α. ν. ρ. ε. ν. ω. ν. ... ε. τ. α. ν.

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

Ὅταν. ἀνωχρισοθῇ. ὁ. καρπός. με. τὸ. φτυάρι...
 μα. ρ. ε. ν. ε. τ. α. ι. ε. ε. σωρ. ο. ... κα. σ. ο. ω. ν. ι. ε. ρ. μ. ἡ. μ. ο. ν. ο. τ. α. ι. ο. ...
 α. ο. ... ρ. ε. ν. α. ρ. ι. ο. ... ο. τ. α. κ. ε. ν. τ. ρ. ο. ι. ... τοῦ. φ. ω. ρ. οῦ. ...
 καὶ. ὡ. β. λ. ο. ρ. ι. ο. ν. α. ... α. ο. ο. β. ι. ε. λ. ι. α. ... κ. α. θ. ε. ... α. ο. υ. β. ε. ι. ...
 ἡ. τ. α. ν. 30. ο. κ. α. ι. δ. ε. ε.

- 8) Ἀλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. Πρὸ τῆς μεταφοράς. τοῦ. καρπ. οῦ. ὁ. σωρ. αὐ. ... ἡ. δ. ρ. ι. ω. ι. ε. ... ν. α. ... σ. ι. δ. ε. ρ. ι. ω. ι. δ. ἡ. ... ἡ. ὡ. β. λ. α. δ. ἡ. ν. α. ... μ. ι. ω. η. χ. α. δ. ἡ. ... μ. α. ρ. ρ. ε. ρ. ο. ... μ. ε. ρ. α. τ. ο. ... μ. α. ρ. α. ι. ρ. ι. ... σ. ε. τ. ἡ. μ. ο. ... ρ. ο. ρ. ἡ. ... τοῦ. σωρ. οῦ. ... κ. α. τ. ο. ω. ν. ... ἡ. ρ. χ. ι. ρ. ε. τ. ο. ... σ. α. μ. μ. ι. α. ρ. α. ν. ... ε. π. τ. οῦ. ὡ. ν. τ. ι. κ. ρ. οῦ. μ. ε. ρ. οῦ. ... τοῦ. σωρ. οῦ. ... μ. ε. τ. ο. ... σ. ι. ν. ι. μ. ε. ρ. ι. ο. ο. ... δ. ο. κ. ε. ι. ο. ... χ. ω. ρ. η. μ. ι. ο. ἡ. τ. ο. σ. (ε). ... ε. γ. ... ὡ. ν. α. ... δ. α. ν. ι.

- γ'. 1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

αν με το σινιάι.

μισοκέλε

6 ουάδες

σινιάι

κουζλος

30 ουάδες

μουνβέλι

- Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε χρονογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) *ἑ.α. ἐν. χρήσει. παλαιότερον. φείτρα. τῶν δημητριακῶν. ἡ δ. α. ν. 1. ἑ.α. σιν. 1 με. χωρητικότητος 6 οὐκάδων. καὶ. τὸ. μου βέλι. χωρητικότητος 30 οὐκάδων.*

- 29 —

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *Ἡ ἀποδείκνυσθε τῶν ἀγρίων
ἐφίνετο ἐν τῷ ταῦ χωρείου ἐν ταῖς ἀγρίων κα...*

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

*Ἡ διαδοχὴ τοῦ σπόρου ἐφίνετο μετὰ τὸν θέρ-
ρισμόν καὶ πρὸ τοῦ ἀθλωνισμοῦ διὰ τῆς συνθη-
κῆς τῶν καλυτέρων στάχυν καὶ ἐκδιανέμετο.*

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἡ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ὁχι. Δὲν ἐκδιανέμεται ἐν τῷ ταῦ κα...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*Δὲν ἐκδιανέμεται καὶ ὁ τοῦ τοῦ ἀναμμα
φωτιάς.*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν τήν πυράν· παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ;.....

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, άπό ποιον μέρος ;

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, έξορκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω άπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρᾶς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.....

.....

.....

.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....

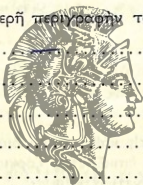
.....

.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

SEAS 3 (row 1)

1415 A (copy.1)

Σελ. 4 (παρ. 3)

ΣΕΙΣ 5 (πρώτη)